

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for forslaget

Baggrunden for, at der efter regeringens opfattelse er behov for en vejledningsreform, er, at uddannelses- og erhvervsvejledningen i dag generelt kan karakteriseres som sektoriseret, usammenhængende, uden helhedssyn og ikke mindst uden tilstrækkelig fokus på grupper med særligt vejledningsbehov.

Uddannelses- og erhvervsvejledningen inden for undervisningssektoren er således kendetegnet ved, at hvert uddannelsesområde har sin egen vejledningsordning, der som hovedregel er fysisk placeret på den enkelte uddannelsesinstitution. Der eksisterer således i dag ca. 26 forskellige vejledningsordninger. Hertil kommer ca. 12 tværsektorielle vejledningstilbud, Studenterrådgivningen, en række private aktører samt Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning.

Der er i perioden 1977-1998 gennemført en række analyser og udredninger, der vurderer og afvejer styrker og svagheder ved det eksisterende vejledningssystem. Resultaterne er sammenfattet i Undervisningsministeriets "Rapport om tværsektoriel vejledning" fra 9. august 2001, der er udarbejdet som opfølgning på Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af en ny institutionsuafhængig uddannelses- og erhvervsvejledning (B 131). Beslutningsforslaget blev fremsat i Folketinget af Det Konservative Folkeparti den 28. marts 2000 (Folketingssamlingen 1999-2000, FT Till. A sp. 6426, sp. 6424, FF sp. 7541, Till. B sp. 1489).

Ifølge rapporten er fordelene ved den eksisterende organisering af vejledningsindsatsen, at vejledningen gennemføres i de unges uddannelsesmiljø og med tæt kendskab til den enkelte. Ulemperne karakteriseres som kraftig sektorisering og utilstrækkelig koordinering af vejledningsindsatsen. Dertil kommer, at der kun i begrænset udstrækning tages udgangspunkt i individuelle behov, og at vejledningen ikke i tilstrækkeligt omfang er tilpasset den gruppe unge, der har størst vejledningsbehov. Flere undersøgelser peger ifølge

rapporten endvidere på, at vejledernes uddannelsesniveau bør højnes.

Den nuværende vejledning bidrager ikke tilstrækkeligt til målsætningen om friere valg af uddannelse og erhverv og til opfyldelse af kraverne om åbenhed og gennemsigtighed i uddannelserne. Der er også brug for et klarere beskæftigelsesmæssigt sigte i vejledningsindsatsen.

Endvidere har man i en række europæiske lande i disse år i højere grad end i Danmark været opmærksomme på de potentialer, uddannelses- og erhvervsvejledning rummer i relation til at realisere livslang læring. OECD har taget initiativ til, at uddannelses- og erhvervsvejledningen analyseres i en række medlemslande, herunder Danmark. Der er udarbejdet en foreløbig tilbagemelding, hvorimod en samlet generel anbefaling, der retter sig mod alle de deltagende lande, forventes at foreligge i løbet af 2003.

2. Reformen og lovforslagets indhold

Den reform af vejledningssystemet inden for uddannelsesområdet, som regeringen her fremsætter forslag om, vedrører væsentligst vejledningen om valg af uddannelse og erhverv, mens vejledningen om gennemførelse af uddannelserne praktisk taget ikke berøres af reformen. Reformen retter sig videre især mod den vejledning, der gives unge, mens vejledning af voksne kun berøres på enkelte områder. Vejledning af voksne er imidlertid et centralt område i forhold til at nå regeringens målsætning om et velfungerende arbejdsmarked med et tilstrækkeligt udbud af kvalificeret arbejdskraft. Regeringen har indgået en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti om "Flere i arbejde". Aftalen fastlægger rammerne for vejledningsindsatsen over for ledige og viderefører bestemmelserne i lov om aktiv arbejdsmarkedspolitik om, at arbejdsformidlingen skal yde vejledning af arbejds- og uddannelsessøgende generelt.

Der er efter regeringens opfattelse behov for, at dette reformforslag følges op med en reform af vejled-